Hukuk Bölümü 2006/72 E., 2006/70 K.

- **OLUMSUZ GÖREV UYUŞMAZLIĞI**
- **YARGI MERCİİNCE YAPILACAK İŞLEMLER**

- 2247 S. UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAK... [Madde 14]
- 2247 S. UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAK... [Madde 15]
- 2247 S. UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAK... [Madde 27]
- 2547 S. YÜKSEKÖĞRETİM KANUNU [Madde 34]

"İçtihat Metni"

O L A Y :Davacı, İstanbul Üniversitesi Yabancı Diller Yüksek Okulunda, 2547 sayılı Kanun'un kabulünden önceki mevzuatta öngörülen prosedür uyarınca Fransızca Okutmanlığına, 1973 tarihinde atanarak, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'na tabi olarak, birer yıllık sözleşmelerle çalışmış, 2547 sayılı Kanun ve 14.10.1983 tarih ve 83/7148 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca düzenlenen Tip Sözleşme(Yabancı Uyruklular İçin) 'lerle görevini sürdürmüş; 23.10.1997 tarihinde, SSK'dan yaşlılık aylığı almak suretiyle emekliye ayrılmıştır.

Davacı vekilince, İdarece ödenmemesi üzerine, hak edildiği belirtilen 2.355.000.000.-TL kıdem tazminatının faiziyle birlikte ödenmesi istemiyle, adli yargı yerinde dava açılmıştır.

İSTANBUL 3.İŞ MAHKEMESİ; 13.7.1999 gün, E.1998/1197, K.1999/487 sayı ile, işin esasına girerek karar vermiş, kararın temyizi üzerine Yargıtay 9.Hukuk Dairesi 11.11.1999 gün, E.1999/14775, K.1999/17402 sayılı İlamı ile; 2547 sayılı Kanunun 34. maddesinden hareketle, davacının atama tasarrufu ile göreve başladıktan sonra taraflarca sözleşmesinin düzenlendiği, bu durum karşısında sözleşmenin hizmet sözleşmesi olarak nitelendirilemeyeceği ve taraflar arasındaki sözleşmenin idari nitelikte olduğu, dava dilekçesinin görev noktasından reddi gerekirken, davanın esası hakkında hüküm kurulmasının hatalı olduğu gerekçesiyle kararın bozulmasına hükmetmiş, Mahkemece; 24.10.2000 gün, E.1999/1368, K.2000/914 sayılı kararla, bozmaya uyulmayıp eski hükümde ısrar edilmiş, Yargıtay Hukuk Genel Kurulu ise; 6.12.2000 gün, E.2000/9-1759, K.2000/1766 sayı ile, direnme kararının Özel Daire bozma kararında gösterilen nedenlerden dolayı bozulmasına karar vermiş, Mahkeme sonuçta;

29.3.2001 gün, E.2000/1440, 2001/177 sayı ile, bozmaya uyarak görevsizlik kararı vermiş ve karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili aynı istemle, 22.4.2002 gününde idari yargı yerinde dava açmıştır.

İSTANBUL 4.İDARE MAHKEMESİ TEK HAKİMİ; 31.3.2003 gün, E.2002/566, K.2003/60 sayı ile, 2577 Sayılı Kanun'un 2.maddesinde idari davaların sayıldığı,idari işlem kimliğini kazanan işlemlerin ve idari sözleşmelerden kaynaklanan uyuşmazlıkların çözüm yerinin idare mahkemeleri olduğu, 2547 sayılı Kanun'un 34.maddesine değinilerek, "olayda tamamen taraflar arasında özgür irade ile aktedilen sözleşmeye dayalı olarak hukuki bir bağ kurulmuş olması ve bu sözleşmenin 10.maddesinde sözleşmeden doğan anlaşmazlıkların çözümünde İstanbul Mahkemelerinin yetkili olduğunun kabul edilmiş olması karşısında, idari yargı yerinde çözümü gereken idari bir işlem veya idari bir sözleşmeden bahsetme olanağı bulunmayıp, özel hukuk kurallarına göre düzenlenen sözleşme ile ilgili uyuşmazlığın çözümünün adli yargı yerlerinin görevine girdiğinin kabulü gerekmektedir" gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, karara karşı davalı idarece yapılan itiraz ve karar düzeltme istemlerinin İstanbul Bölge İdare Mahkemesince reddedilmesi üzerine, karar kesinleşmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında , Üyeler: Dr. Atalay ÖZDEMİR, M. Lütfü ÜÇKARDEŞLER, Serap AKSOYLU, Z. Nurhan YÜCEL, Abdullah ARSLAN ve Levent ÖZÇELİK'in katılımlarıyla yapılan 1.5.2006 günlü toplantısında;

I-İLK İNCELEME :Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, adli ve idari yargı yerleri arasında anılan Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu ve dava dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak, davacı vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık görülmediğinden esas inceleme yapılmasına oybirliği ile karar verildi.

II- ESASIN İNCELENMESİ: Raportör- Hakim Taşkın ÇELİK'in davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Ahmet BEŞİNCİ ile Danıştay Savcısı Ahmet Yahya ÖZDEMİR'in davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten, sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, İstanbul Üniversitesi Yabancı Diller Yüksek Okulunda 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'na tabi olarak, 2547 sayılı Kanun ve 14.10.1983 tarih ve 83/7148 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca düzenlenen birer yıllık Tip Sözleşme(Yabancı Uyruklular İçin)'lerle görevini sürdürmüş ve 23.10.1997 tarihinde, SSK'dan yaşlılık aylığı almak suretiyle emekliye ayrılan davacının kıdem tazminatının faiziyle birlikte ödenmesi isteminden ibarettir..

2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu'nun Yabancı Uyruklu Öğretim Elemanları başlıklı 34. maddesinde "Yükseköğretim kurumlarında, sözleşme ile görevlendirilecek yabancı uyruklu öğretim elemanları, ilgili fakülte, enstitü veya yüksekokul yönetim kurulunun önerisi ve üniversite yönetim kurulunun uygun görüşü üzerine rektör tarafından atanırlar. Bunlar, öğretim görevleri bakımından, bu kanunda aylıklı öğretim elemanları için konulmuş olan hükümlere tabidirler.

(Değişik fıkra: 17/08/1983 - 2880/17 md.) Yabancı uyruklu öğretim elemanlarının bu şekilde atanmaları veya görevlendirilmeleri, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun Bakanlar Kurulu kararını gerektiren hükümlerine tabi olmadan, Yükseköğretim Kurulunca İçişleri Bakanlığına bildirilir ve iki ay içinde alınacak olumlu görüş neticesinde ilgili üniversitesi ile sözleşmesi yapılır."hükmüne yer verilmiştir.

Davacı ile davalı idare arasında imzalanan Tip Sözleşme(Yabancı Uyruklular İçin)'de, Hizmet borçlusunun yükümlülükleri dikkate alınarak maddeler düzenlenmiş, 1.maddede Üniversiteler Kanununun ve Üniversite Personel Kanunu ile Yabancı uyrukluların çalışmalarını düzenleyen diğer T.C. Yasalarının ilgili hükümlerinin yüklediği ve üniversite organlarının vereceği bütün görevleri yapacağı, 4.maddede, isteği halinde 506 sayılı Kanun uyarınca hastalık primlerinin kesileceği , 6. maddede, izin süresinin emsali kadrolu öğretim elemanları kadar olduğu, 7. maddede, sorumluluğunun birinci maddede sayılan yasa hükümlerine tabi olduğu, 8. maddede, gerektiğinde Türkiye'deki diğer üniversitelerde ve benzeri kurumlarda Rektörün teklifi ile Yükseköğretim Kurulu Başkanı tarafından doğrudan görevlendirilebileceği, harcırah miktarının da emsali kadrolu öğretim elemanlarına ödenen miktara göre ödeneceği, 9.maddede ise, bu sözleşmede yer almayan hususlar hakkında 14.10.1983 tarih ve 83/7148 sayılı Bakanlar Kurulu

Kararı çerçevesinde işlem yapılacağı hususlarına yer verilmiştir.

Tip Sözleşmenin gönderme yaptığı 83/7148 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 1.maddesinde ise; 2914 Sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 16' ncı maddesi hükmüne dayanılarak hazırlanan bu kararın amacının, bu kapsama giren sözleşmeli yabancı uyruklu öğretim elemanlarının sözleşmeli çalışma esaslarını, ödenebilecek sözleşme ücretlerinin üst sınırlarını ve benzeri diğer hususlarını düzenlemek olduğu ifade edilmiş, diğer maddelerde de, Tip Sözleşmede de bulunan paralel düzenlemeler yer almıştır.

Olayda davacının, 2547 sayılı Yasa'nın 34. maddesi ile 14.10.1983 tarih ve 83/7148 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına göre düzenlenen sözleşme ile çalıştırıldığı, atama tasarrufu ile göreve başladıktan sonra taraflarca sözleşme düzenlendiği, sözleşme koşullarının tamamen hizmet borçlusunun(davacının) yükümlülüklerini belirlemeye yönelik ve büyük ölçüde emsali kadrolu öğretim elemanlarına paralel hükümler içerdiği anlaşılmakta olup, anılan yasal düzenlemelere göre işçi sayılmadığı ve kamu hizmeti yürütmekte olduğu; öte yandan, idare hukuku esaslarına göre düzenlenen hizmet sözleşmesinin de idari sözleşme niteliği taşıdığı anlaşılmaktadır.

İdarenin,kamu görevlisi sayılan personeli ile arasındaki ilişki, idare hukuku ilkelerine dayanan ve idare hukuku ilkeleriyle düzenlenen bir kamu hukuku ilişkisidir. Her ne kadar, hizmet sözleşmesinin 4. maddesi ile, davacı Sosyal Sigortalar Kanunu'na tâbi kılınmış ise de, personelin bağlı olacağı sosyal güvenlik kurumunu belirleyen bu hüküm, taraflar arasındaki kamu hukuku ilişkisini değiştiremez ve ortadan kaldıramaz.

Öte yandan, davacının kıdem tazminatı talep etmiş olması da görevli yargı yerini belirleyecek bir ölçüt değildir.

Bu duruma göre, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-c. maddesinde belirtilen idari sözleşmeden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlık kapsamındaki davanın görüm ve çözümünde idari yargı yeri görevli bulunmaktadır.

Açıklanan nedenlerle İdare Mahkemesi Tek Hakimince verilen görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ : Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle İstanbul 4.İdare Mahkemesi Tek Hakiminin 31.3.2003 gün ve E: 2002/566, K:2003/60 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 1.5.2006 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.